

[Ole Espersen]

om selve den faktiske situation, så jeg skal indskrænke mig til at sige tak for svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 398

3) Til udenrigsministeren af:

Ole Espersen (S):

»Mener udenrigsministeren ikke, at massakrerne mod den kurdiske befolkning i Irak er noget, der vedrører folkeretten, verdenssamfundet eller FN?«

Skriftlig begrundelse

Tilsyneladende er der en række store lande, der ønsker at se det, der foregår i Irak mod den kurdiske befolkning, alene som et internt problem. Imidlertid er folkedrab en forbrydelse mod menneskeheden og derfor i samme omfang et overgreb mod folkeretten som f.eks. Iraks overfald på Kuwait.

Ole Espersen (S):

Baggrunden for dette spørgsmål er, at de fordømmelser, der med rette blev udtrykt i forhold til Saddam Hussein, da han invaderede Kuwait, rummede endda særdeles stærke ord om brud på folkeretten, om brud på verdenssamfundets regler, om hensynsløs behandling af diplomater, om overtrædelse af Wienerkonventionen osv.

Alt det var jo rigtigt, men det, der er sket i de sidste ti dage, er efter min opfattelse i mindst samme omfang og menneskeligt set i langt større omfang et brud på folkeretlige regler og et brud på et retfærdigt retssamfunds normer osv., og dér har jeg hidtil savnet en lige så klar fordømmelse under henvisning til folkeretten som den, vi fik på det tidligere tidspunkt, da de menneskelige tragedier faktisk ikke var så store som dem, vi oplever nu.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det må jeg sige, det forstår jeg ikke, for jeg har ganske klart også over for medierne i Danmark og i øvrigt også i udlandet gjort klart, hvad der er den danske regerings opfattelse af denne sag, nemlig at vi overhovedet ikke kan tale om, at det, der foregår, er et indre irakisk anliggende, idet jeg går ud fra, at baggrunden

for hr. Ole Espersens spørgsmål også er FN-pagtens artikel 2, stk. 7, der jo siger, at vi ikke må blande os i indre anliggender.

Men dette er ikke et indre anliggende. Det er et spørgsmål, som i allerhøjeste grad kræver international opmærksomhed og handling, for den forfølgelse, der sker af kurderne, har et sådant omfang og en sådan karakter, at man kan sige, at den bringer freden og sikkerheden i området i fare. Dermed er det en sag, der er omhandlet af FN-pagtens kapitel 7, og dermed er det i allerhøjeste grad en sag, som verdenssamfundet har både ret og pligt til at blande sig i. Det fremgår også af ordlyden af den sikkerhedsrådsresolution nr. 688, der blev vedtaget i sidste uge, at Sikkerhedsrådet deler denne opfattelse.

Det er baggrunden for, at den danske regering ligesom andre klart har fordømt det, der sker, og jeg kan da også føje til, at vi både i FN og i EF – det er noget, vi kommer ind på i det næste spørgsmål, men jeg kan da godt røbe det allerede nu – har gjort os til talsmænd for, at man netop under henvisning til FN-pagtens kapitel 7 åbner mulighed for anvendelse af sanktioner og militær magt imod Irak som følge af den nedslagtning af kurderne, der foretages for øjeblikket.

Ole Espersen (S):

Jeg synes også, at udviklingen, som jeg nævnte før, har været tilfredsstillende de sidste tre-fire dage. Men når det drejer sig om kurderne, har jeg savnet den megen tale, der – med rette, synes jeg – var om, at nu måtte man have en krigsforbryderproces, en proces mod dem, der handler i strid med menneskeheden forpligtelser, som de fremgår bl.a. af konventionen om folkedrab. Denne tale om, at den foreliggende situation krævede en hidtil uset indsats også af folkeretlig karakter, lød ikke blot fra den amerikanske præsidents side, men også fra ledende personer i andre lande.

Men jeg forstår nu af de sidste dages udvikling, at man ser på, hvilke muligheder der rent faktisk er, og det synes jeg man har forsømt tidligere. Det kan være, at ministeren har en anden opfattelse, end jeg har, men jeg har i hvert fald haft det klare indtryk, at de fordømmende ord har været betydelig mere spagfærdige i denne omgang, end de var i forbindelse med Saddam Husseins invasion af Kuwait og hans